

Lähteet

- Cefling 2012 = *Cefling. Linguistic basis of the common European framework for L2 English and L2 Finnish*. <https://www.jyu.fi/hytk/fi/laitokset/kivi/tutkimus/hankkeet/paattyneet-tutkimushankkeet/cefling/suom> (28.11.2020).
- LARSEN-FREEMAN, DIANE 1997: Chaos/complexity science and second language acquisition. – *Applied Linguistics* 18 s. 141–165.
- LESONEN, SIRKKU – SUNI, MINNA – STEINKRAUSS, RASMUS – VERSPOOR, MARJOLIJN 2017: From conceptualization to constructions in Finnish as an L2. A case study. – *Pragmatics & Cognition* 24 s. 212–262.
- LESONEN, SIRKKU – STEINKRAUSS, RASMUS – SUNI, MINNA – VERSPOOR, MARJOLIJN 2020: Lexically specific vs. productive constructions in L2 Finnish. – *Language & Cognition* 12 s. 526–563.
- (tekeillä): Variability and the effect of instruction in L2 Finnish. Artikkelikäsikirjoitus.
- (tulossa): Dynamic usage-based principles in the development of L2 Finnish evaluative constructions. – *Applied Linguistics*.
- SPOELMAN, MARIANNE – VERSPOOR, MARJOLIJN 2010: Dynamic patterns in development of accuracy and complexity. A longitudinal case study in the acquisition of Finnish. – *Applied Linguistics* 31 s. 532–553.
- TILMA, CORINNE 2014: *The dynamics of foreign versus second language development in Finnish writing*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. <http://urn.fi/URN:978-951-39-5869-5>.

Ansiokas esitys toiseuden representaatioista ja diskursseista

Merja Torvinen: *Käännösstrategiat ja diskurssit. Analyysi 1600–1800-lukujen ranskalaisista Lapin-kuvauksista ja niiden moderneista suomennoksista*. Oulu: Oulun yliopisto 2020. 261 s. + liitteet 77 s. ISBN 978-952-62-2656-9. Saatavilla verkossa osoitteessa <http://urn.fi/urn:isbn:9789526226569>.

Merja Torvinen tutkii suomen kielen väitöskirjassaan Lapin diskursiivista rakentumista kolmessa ranskankielisessä matkakertomuksessa ja niiden suomennoksissa. Siinä missä Lappi on ranskankieliselle matkailijalle ja matkakertomuksen lukijalle outo ja eksoottinen, on se suomennoksen lukijalle ja erityisesti lappilaiselle lukijalle tuttu. Tämä ero tarjoaa

mielenkiintoisen lähtökohdan lähde- ja kohdetekstejä vertailevalle tarkastelulle, jossa keskitytään Suomea, Lappia, suomalaisuutta, lappilaisuutta ja saamelaisuutta koskevien toiseuden representaatioiden ja diskurssien rakentumiseen.

Väitöskirjan pääasiallisena aineistona on kolme ranskalaista 1600-, 1700- ja 1800-luvuilta peräisin olevaa Lapinmatkan kuvausta, jotka kaikki on suomentanut Marja Itkonen-Kaila. Ensimmäisen, vuonna 1681 tehdyn Lapinmatkan kuvauksen (*Voyage de Laponie*) tekijä on Jean-François Regnard, ja se julkaistiin postuumisti vuonna 1731 ja uutena laitoksena vuonna 1750. Suomennos (*Retki Lappiin*) on vuodelta 1982. Toisessa teoksessa (*Journal d'un voyage au Nord*)

Réginald Outhier kertoo vuosina 1736–1737 tekemästään Lapin-matkasta. Ranskankielinen matkakertomus julkaistiin vuonna 1744 ja suomennos (*Matka Pohjan perille*) vuonna 1975. Kolmas kertomus on Xavier Marmier'n *Relation du voyage*, joka julkaistiin vuosina 1842–1843 ja joka perustuu kesinä 1838 ja 1839 tehtyihin Lapin-matkoihin. Suomennos (*Pohjoinen maa*) on vuodelta 1999. Analysoitavien tekstien lisäksi työssä tarkastellaan paratekstejä, joihin kuuluvat lähinnä suomentajan kirjoittamat esipuheet, johdannot, ala- ja loppuviitteet ja kommentit tekstin sisällä. Työn viitekehyksinä ovat kriittinen tekstin- ja diskurssintutkimus sekä diskurssianalyysi ja käänösanalyysi.

Väitöskirja koostuu viidestä luvusta. Johdantoa seuraavat teoreettisen viitekehyksen sekä aineiston ja menetelmän esittelevät luvut. Kolmeen alalukuun ja kautuvassa analyysiosiossa keskitytään lähde- ja kohdeteksteissä esiintyviin diskursseihin. Lopussa on analyysin koonti ja pohdinta. Liitteitä on 12, ja niissä käydään tarkoin läpi kaikki analysoidut ilmiöt ja esitetään seikkaperäisesti erityisesti kvantitatiivisen analyysin tuloksia.

Diskurssia ja ideologiaa

Käänöstieteen käsitteistöä tutkimuksessa hyödynnetään erityisesti lokaalin ja globaalin käänösstrategian (ks. Chesterman 1997) sekä kotouttamisen ja vieraannuttamisen käsitteitä, joilla on pitkät perinteet kääntämisen historian tutkimuksessa (s. 19; ks. myös Koskinen & Paloposki 2015: 71).

Tärkein teoreettinen käsite on kuitenkin diskurssi, ja väitöskirja nojautuu teoreettiselta taustaltaan lähinnä kriittiseen tekstin- ja diskurssintutkimukseen. Diskurssija lähestytään ”kielellisinä tapoina hahmottaa maailmaa, jonka muoto vaihtelee näkökulman mukaan” (s. 53). Fennistisen perinteen mukaisesti diskurs-

seja lähestytään aiheen ja topiikin perusteella ja niiden katsotaan olevan sidoksissa ideologiaan. Siten ”diskurssit ovat myös ideologia: ne konstruoivat omanlaisensa diskursiivisen todellisuuden ja osanottajaroolit, jotka kunkin diskurssin sisällä annetaan itsestäänselvyyksinä” (s. 53; ks. myös Heikkinen 2012: 98). Ideologiat taas nähdään laajasti ”tapana hahmottaa ja konstruoida maailmaa kielen avulla yksilön ja yhteiskunnan sosiaalisten tieto-, arvo- ja valtajärjestelmien kautta” (s. 38). Ideologiaa voidaankin pitää kontekstin laajimpana tasona, osana merkityspotentiaalia ja yleisenä olosuhteena, joka voi toteutua eri kielenaineksissa (s. 53–54; ks. myös Heikkinen 1999). Kuten nämä lainaukset osoittavat, diskurssin ja ideologian käsitteet ovat työssä osittain päällekkäisiä – mutta ne ovat sitä usein myös lähdekirjallisuudessa (ks. s. 37, 50; Fairclough 2003: 9, 124).

Monet kriittisen kielentutkimuksen suuntaukset ovat saaneet paljon vaikutteita systeemis-funktionaalista (SF) kieliopista, ja siksi esimerkiksi tässä tutkimuksessa käytetty prosessityyppien analyysi soveltuu hyvin kriittisen diskurssintutkimuksen menetelmäksi. Toisaalta käsitys diskurssista ja kielestä ei välttämättä ole samanlainen kriittisissä suuntauksissa ja SF-kieliopissa. Tämä seikka voisi olla hyvä mainita silloin, kun käytetään avainsanoja, jotka kuvaavat eri käsitteitä eri teorioissa. Esimerkiksi kun Michael Halliday ja Christian Matthiessen (2004: 30) toteavat tekstuaalisen merkitysulottuvuuden tuovan diskurssiin koheesiota ja jatkuvuutta (”organizing the discursive flow and creating cohesion and continuity”), he tarkoittanevat sanalla *discourse* tietyn, maailmaa hahmottavan kielenkäyttötavan sijaan lähinnä yleisesti kielenkäyttöä tai kieliaineistoa, jota tarkastellaan lausetta pitempinä jaksoina (vrt. s. 110). Toisin sanoen *diskurssi*-sanaa käytetään silloin merkityksessä, joka on tuttu Saussuren (2014 [1916]) *Yleisen kielitieteen kurssista*

ja ylipäättään monista kielitieteen suuntauksista. Käyttö on attestoitu ranskassa jo 1600-luvulla ja juontaa juurensa keskiajan latinassa todennettuihin merkityksiin 'puhe' ja 'keskustelu' (*Trésor de la langue française* s.v. *discours*; Määttä 2014: 64–65). Tällainen diskurssikäsitys ei vastaa esimerkiksi Faircloughin (2003: 124) käsitystä, jossa diskursseja voi olla useita, jolloin ne määrittävät muuan muassa sen perusteella, että ne tarjoavat erilaisia näkökulmia maailmaan (s. 50–51).

Hallidayn ja Matthiessenin diskurssikäsitys voi kylläkin vastata ajatusta, jonka mukaan diskurssi tarkoittaa kielenkäyttöä sosiaalisena toimintana. Tässä merkityksessä *diskurssi*-sanaa käytetään yksiköllisenä, kun taas toisessa merkityksessä sillä viitataan näkökulmien eroihin perustuviin erilaisiin kielenkäyttötapoihin, ja tällöin sanaa voidaan käyttää myös monikossa. Väitöskirjassa (s. 52) tarkastellaan näitä kahta merkitystä Pietikäisen ja Mäntysen (2009: 26–27; ks. myös Gee 1999) pohjalta. Toisaalta eräs Michel Foucault'n (2005 [1969]: 33–41) toimivimmista diskurssimääritelmistä olisi sopinut tähänkin tutkimukseen: diskurssit määrittävät systemaattisesti kohteensa ja sen, mistä niissä puhutaan; ne myös määrittävät piiriinsä kuuluvien lausumien olemassaolon ehdot ja rajat suhteessa muihin lausumiin. Tosin tällaisen määritelmän käyttäminen voi olla ongelmallista silloin, kun mukana on myös ideologian käsite, sillä Foucault (1980: 118) kartoittoi ideologian käsitettä (ks. myös Määttä & Pietikäinen 2014).

Monitieteistä analyysia

Tutkimuksen analyysi on monimenetelmäistä käännösorientoitunutta diskurssianalyysia, jossa yhdistyvät aineistolähtöinen sisällönanalyysi ja yksityiskohtaisempi kielenaineisten luokittelu ja analyysi. Työssä edetään makrotasolta mikrotasolle, toisin sanoen kontekstista tekstin kautta kohti yksityiskohtaista kie-

lellistä analyysia. Sisällönanalyysin perusteella aineistosta erotetaan teemoja, ryhmiä ja luokkia, kun taas tarkemmassa analyysissa eritellään aineistossa esiintyviä diskursseja ja representaatioita sekä lähtötekstin ja suomennoksen välillä havaittavien erojen diskurssiivisia vaikutuksia. Suomalaisia ja saamelaisia kuvaavien tekstinosien kielellisessä analyysissa hyödynnetään lähinnä SF-pohjaista rekisterianalyysia sekä erityisesti ideationaaliseen merkitysulottuvuuteen kohdistuvaa prosessien, osallistujaroolien ja nimeämisen analyysia. Eri prosessien frekvenssin ja suhteellisen osuuden vertailussa lähtö- ja kohdetekstin välillä ovat kvalitatiivisen analyysin tukena myös kvantitatiiviset menetelmät. Lisäksi väitöskirjassa käytetään kääntämisen sosiologian menetelmiä ja analysoidaan käännösprosessia ja -strategioita sekä niiden diskurssiivisia vaikutuksia. Siten suomennoksia tarkastellaan kielellisinä, kulttuurisina ja kontekstuaalisina rekonstruktioina. Tekijä esittääkin, että koska tekstien konteksti on suomalaiselle lukijalle pitkälti tuttu, suomennokset edustavat kulttuurista pikemmin kuin kielellistä takaisin-kääntämistä (s. 18).

Menetelmien valinta on onnistunut, ja tulokset tuovat merkittävää tietoa paitsi suomalaisten ja saamelaisten representaatioista ranskankielisissä teksteissä myös käännösprosessissa tapahtuneista muutoksista. Tärkeimpiä löydöksiä on ensinnäkin se, että sekä suomalaisia että saamelaisia koskevat diskurssit ovat kovin toistuvia ja stereotyyppisiä. Toisaalta tapahtuu myös paljon muutoksia, niin että ensimmäisten kertomusten eksotismi ja villeyden ja jopa eläimellisyyden korostaminen vaihtuvat sääliin ja lopulta 1800-luvulla romantisoitiin. Siten diskurssit kuvastavat ajan yleistä aateilmastoa, vaikka jotkin osaset myös siirtyvät ajasta toiseen. Diskursseihin vaikuttavat myös eri kirjoittajien ja suomentajan ideologiset viitekehykset.

Käännösstrategioista tärkeimmäksi osoittautuu kotouttaminen. Tämä johdattaa myös eksplisiittisyyden, deskriptiivisyyden ja koheesion lisääntymiseen kohdeteksteissä. Kaiken kaikkiaan kääntäjän ääni tuo tekstiin moniäänisyyttä jo siitäkkin syystä, että kääntäjä opastaa suomalaista lukijaa ajallisten ja kulttuuri-erojen yli.

Suomennosprosessissa tapahtuneet lause- ja virkerakenteiden muutokset ovat pitkälti odotusten mukaisia. Prosessityyppien analyysissa mielenkiintoisiksi osoittautuvat muun muassa tilastollisesti merkittävät erot prosessien jakaumassa. Erityisen paljon muutoksia tapahtuu suhdeprosessien määrässä. Muutosten syitä pohditaan työssä perusteellisesti, ja niiden todetaan vaikuttavan suomalaisten ja saamelaisten diskursiiviseen representaatioon.

Hyvä sanakirja on uskollinen ystävä

Ranska–suomi-käännösvastineiden analyysi perustuu leksikaalisella tasolla pitkälti oletukseen, että sanoilla on suorat ja semanttisesti, syntaktisesti ja pragmaattisesti harmoniset, yhteensopivat vastineet eri kielten välillä. Esimerkiksi ranskan sanojen *montagne* 'vuori'¹, *roche* 'kallio', *courir* 'juosta' ja *campagne* 'maaseutu' kohdalla tämä oletus johtaa josain määrin yksioikoiseen analyysiin (ks. s. 136–139, 204–205, 227 ja 229). Väitöskirjassa olisikin voinut pohtia ranskan ja suomen sanaston yleisiä eroja ja sitä, että ranskan sanaston käyttöön vaikuttavat huomattavasti suomea pitempi kirjallinen historia sekä perinne kirjata myös harvinaisemmat merkitykset historiallisiin sanakirjoihin.

Muun muassa ranskan sanojen *montagne* ja *roche* suomentamisen *tunturiksi*

---

1. Tässä annettavat käännösvastineet kuvastavat sanojen yleisimpiä eli niin sanottuja perusmerkityksiä.

esitetään edustavan kotouttavaa strategiaa. Väite on ongelmallinen siinä mielessä, ettei ranskassa ylipäätään ole suoraa vastinetta suomen sanalle *tunturi*. Toinen esimerkki koskee ranskan perusmerkitykseltään juoksemista tarkoittavan *courir*-verbin suomentamista *kiertelemiseksi*, minkä todetaan edustavan kotouttavaa käännösstrategiaa, sillä monet suomalaiset tietävät perinteisen tunturisaamelaisen elämäntavan olleen kiertelemistä. Kiertelemisen merkitys on kuitenkin olemassa jo lähtökielessä, joskaan se ei ole kovin yleinen (ks. *Trésor de la langue française* s.v. *courir*). Toisaalta *courir*-verbi ei ylipäätään voi saada liikkeen alku- tai päätepistettä tarkoittavia argumentteja toisin kuin suomen *juosta*-verbi, ja siksi *courir*-verbin semanttis-syntaktiseen perusmerkitykseen sisältyy mahdollisuus juosta tai kuljeskella ympäriinsä. *Campagne*-sanan monikollinen käyttö taas ei selity niinkään Ranskan maaseudun moninaisuudella vaan sillä, että monikossa käytettynä sana saa runollisen tai romanttisen sävyn. Tosin kattavatkaan sanakirjat eivät tätä selitä, vaikka antavatkin käytöstä esimerkkejä.

Monia polkuja jatkotutkimukselle

Väitöskirjan aiheen ja tutkimusongelman valinta on perustelu harkitusti ja luo pohjan harmonisesti etenevälle monitieteiselle tutkimukselle. Aihe on vaativa ja käsittely onnistunut. Analyyttisten ansioiden lisäksi väitöskirja muodostaa loogisesti etenevän tekstin, jota on miellyttävä lukea. Teoreettisella tasolla erityinen ansio on diskurssitutkimuksen ja käännöstieteellisen teorian yhdistäminen. Varsin toimiva on myös kvalitatiiviseen perusuoneen sujuvasti yhdistetty kvantitatiivinen osio, jossa tarkastellaan SF-teoriassa hahmotettujen prosessityyppien esiintyvyyttä eri teoksissa ja lähtö- ja kohdetekstien välillä. Mielenkiintoinen havainto on se, että uudemmat kuvauk-

set saamelaisista ja suomalaisista pohjautuvat osittain samoihin representaatioihin kuin aiempina vuosisatoina vallalla olleet diskurssit (s. 244). Onkin tärkeää tuoda esille ja analysoida menneiden aikojen diskursseja, jotta tiedostettaisiin arvottavien ja negatiivisten diskurssien toisteisuus ja kierteisyys sekä nykypäivän stereotyyppien lähtökohdat.

Kirjoittaja esittää (s. 132), että jatkotutkimus voisi koskea muun muassa suomen ja ranskan välisiä rakenteellisia eroja ja näihin liittyvää kääntäjän pyrkimystä idiomaattisuuteen. Nämä tulevat esille varsinkin tarkasteltaessa eroja suhdeprosessien määrässä lähdetekstin ja kohdetekstin välillä. Myös lukijassa väitöskirja herättää monia ajatuksia jatkotutkimusaiheista. Olisi kiintoisaa pohtia esimerkiksi, miten ja miksi eksplisiittisyyden lisääntyminen käännösprosessissa käytännössä tapahtuu ja kuinka sitä voisi tutkia. Myös ranskalaisuutta rakentavat diskurssit, jotka tekstissä mainitaan (s. 16, 93, 233), voisivat olla hyvä tutkimuskohde. Samoin olisi mielenkiintoista tutkia tarkemmin, kuinka kääntäjän intuitio toimii käytännössä ja kuinka se liittyy kielen rytmiin ja esteettiseen ulottuvuuteen. Nämä ovat ilmiöitä, joita ei ole juurikaan tutkittu, vaikka niitä on pohdittu usein (ks. esim. Meschonnic 2007). Aiheen pohjalta voisi tarkastella myös laajempia tekstioiteita esimerkiksi soveltamalla SF-kieliopin käsitteitä. Hyödyllisiä voisivat olla myös intertekstuaaliset ja interdiskursiiviset lähestymistavat.

Toisaalta olisi kiehtovaa analysoida käännetyissä tekstissä ilmenevää kotouttavaa strategiaa myös siltä kannalta, että suomen ja ranskan välillä on laajojakin syntaktisia, semanttisia, tekstuaalisia ja diskursiivisia eroja. Erityisen kiintoisaa olisi tässäkin pureutua informaatorakenteeseen ja rytmiin ja pohtia, kuinka ne ovat yhteydessä kielen esteettisiin ja muihin normeihin.

SIMO MÄÄTTÄ
etunimi.maatta@helsinki.fi

Kirjottaja on käännöstieteen apulaisprofessori Helsingin yliopistossa. Hän toimi Torvisen vastaväittäjänä.

Lähteet

- CHESTERMAN, ANDREW 1997: *Memes of translation. The spread of ideas in translation theory*. Amsterdam: John Benjamins.
- FAIRCLOUGH, NORMAN 2003: *Analysing discourse. Textual analysis for social research*. London: Routledge.
- FOUCAULT, MICHEL 1980: Truth and power. – Colin Gordon (toim. ja käänt.), *Power/Knowledge. Selected interviews and other writings 1972–1977* s. 109–133. New York, NY: Pantheon.
- 2005 [1969]: *Tiedon arkeologia*. Suomentanut Tapani Kilpeläinen. Tampere: Vastapaino.
- GEE, JAMES 1999: *An introduction to discourse analysis. Theory and method*. London: Routledge.
- HALLIDAY, MICHAEL A. K. – MATTHIENSEN, CHRISTIAN M. I. M. 2004: *An introduction to functional grammar*. Kolmas laitos. London: Edward Arnold.
- HEIKKINEN, VESA 1999: *Ideologinen merkitys kriittisen tekstintutkimuksen teoriassa ja käytännössä*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- 2012: Diskurssi. – Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiililä & Mikko Lounela (toim.), *Genreanalyysi. Tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 94–99. Helsinki: Gaudeamus.
- KOSKINEN KAISA – PALOPOSKI, OUTI 2015: *Sata kirjaa, tuhat suomennosta. Kaunokirjallisuuden uudelleen kääntäminen*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- MESCHONNIC, HENRI 2007: Poetiikka on kääntämisen politiikka. – Tapani Kilpeläinen (suom. ja toim.), *Kääntökirja*.

- Kirjoituksia kääntämisen filosofiasta* s. 175–184. Tampere: niin & näin.
- MÄÄTTÄ, SIMO 2014: Discourse and ideology. Why do we need both? – Laura Callahan (toim.), *Spanish and Portuguese across time, place, and borders. Essays in honor of Milton M. Azevedo* s. 63–77. New York, NY: MacMillan.
- MÄÄTTÄ, SIMO – PIETIKÄINEN, SARI 2014: Ideology. – Jan-Ola Östman & Jef Verschueren (toim.), *Handbook of pragmatics online*. Amsterdam: John Benjamins.
- PIETIKÄINEN, SARI – MÄNTYENEN, ANNE 2009: *Kurssi kohti diskursssia*. Tampere: Vastapaino.
- SAUSSURE, FERDINAND DE 2014 [1916]: *Yleisen kielitieteen kurssi*. Suomentanut Tommi Nuopponen. Tampere: Vastapaino.
- Trésor de la langue française*. ATILF 2002. <http://atilf.atilf.fr/tlfv3.htm> (20.11.2020).

Kielihäiriöisten lasten korjausaloitteet tarkastelussa

Inkeri Salmenlinna: *Kielihäiriöisten lasten korjausaloitteet puheterapia- ja leikki-vuorovaikutuksessa*. Helsinki: Helsingin yliopisto 2020. 208 s. ISBN 978-951-51-6428-5. Saatavilla verkossa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:ISBN 978-951-51-6429-2>.

Inkeri Salmenlinnan logopedian alan väitöstutkimus käsittelee vuorovaikutustilanteita, joiden yhtenä osallistujana on kielihäiriöinen lapsi. Väitöstutkimuksen tavoitteena on kuvata kielihäiriöisten lasten korjausaloitteita eli keskustelun vuoroja, joilla lapset osoittavat, että edeltävässä puheessa on korjaamista vaativa ongelma. Lisäksi väitöskirja pyrkii analysoimaan, miten korjausaloitteiden muotoilu on yhteydessä sekä korjattavan ongelman laatuun että vuorovaikutuksen tilanteeseen kontekstiin. Tutkimusta motivoi tarve ymmärtää, miten kielihäiriö ilmenee arkisessa vuorovaikutuksessa. Tämä motivaatio kumpuaa toisaalta aikaisemmasta tutkimuksesta ja toisaalta käytännöllisestä tarpeesta hahmottaa, mitä kielihäiriö vuorovaikutuksen yksityiskohtien tasolla tarkoittaa.

Salmenlinnan tutkimuksen metodina on keskustelunanalyysi. Keskustelunanalyysissä korjausjäsenyys viittaa yleisesti

ottaen niihin tapoihin, joilla keskustelijat käsittelevät puhumisessa, kuulemisessa ja ymmärtämisessä esiintyviä ongelmia (Sorjonen 1997; Haakana, Kurhila, Lilja & Savijärvi 2016). Nämä reaalistuvat erityyppisissä korjausjaksoissa. Viime vuosina on tehty varsin runsaasti vuorovaikutuksen korjauskäytänteisiin kohdistuvaa tutkimusta niin kansainvälisesti kuin Suomessakin. Tämä on väitöskirjatutkimuksen näkökulmasta sekä haaste että mahdollisuus. Kun tutkimus kohdistuu laajasti tutkittuun aihealueeseen, väittelijän haastavana tehtävänä on pystyä löytämään jotakin sellaista uutta ymmärrystä, joka vie tutkimusalaa eteenpäin. Toisaalta olemassa oleva tutkimus mahdollistaa täsmällisten kysymysten esittämisen ja omien havaintojen syvällisen pohdinnan aikaisemman tutkimuksen avulla.

Suomessa korjausilmiöitä on analysoitu aikaisemmin erityisesti erityyppisissä epäsymmetrisissä vuorovaikutustilanteissa, esimerkiksi kakkoskielisessä keskustelussa (esim. Kurhila 2006; Lilja 2010; Kurhila & Lilja 2017) ja keskusteluissa, joissa on mukana diagnosoidusti huonokuuloinen osallistuja (esim. Pajo 2013). Myös tasavertaisten aikuisten arki-